

Сэттинньи 18 кунэ 2021 сыл
Бөдүтүбү 4 № дээх «Туллукчаан» оҕо саада

«Олонхо Куо-2021 сыл»

Сыала – соруҕа: Олонхонон дьарыктаныан баҕалаах оҕоҕо, олонхо биир тутуах уобараһын Кэрэ Куону билиһиннэри. Кыыс оҕоҕо кыра сааһыттан ситимнээх сананы сайыннарыы, бэйэтин кыаҕар эрэли үөскэтии, дьон иннигэр толлубакка санарар дьобурун сайыннарыы, талаанын арыйыы.

Түһүмэхтэр:

1. Бэйэни билиһиннэри - сахалыы танас ирдэнэр, билиһиннэри төрөппүт бэйэтин талбыт ньыматынан буолар. (презентациянан, хаартысканан көмөлөһүннэриэн син)
2. Талба талаан көрүүтэ (ырыа, үнкүү, хоһоон)
3. Айыы кыһын ойуулааһын, олонхо тутулунаан бэриллит олугу өйтөн ааҕыы.

Ыытааччы:

- Үтүө күнүнэн күндү оҕолор, кэрэчээн кыргыттар, убаастабыллаах жюри! Аан дойдуга аатырбыт саха Олонхотун күнүгэр анаммыт декада чэрчитинэн, уһуйааммытыгар бастакы сылын ыытыллар “Олонхо Куо” күрэхпитин саҕалыырбытын көңүллээн!
- Бүгүнгү күрэх дьүүллүөхтэрэ:

•
•
•

1 түһүмэх. Бэйэни билиһиннэри

Кэскилбитин түстэхэр,

Кэнчээрини кэнэтэр,

Кэлэр кэми киэргэтэр,

Кэрэчээнэ кыргыттарбыт

Талбыт курдук кэрэлэр,

Дууһабытын үөрдэллэр!

- Сыанаҕа ыгырыаҕын маннайгы кыттааччыбытын (музыка тыаһыыр)

- Иккис кыттааччы

- Үһүс кыттааччы

2 түһүмэх. Талба талаан көрүүтэ.

Танара табатын курдук таннаннар,

Сир симэҕин курдук симэнэннэр

Талбыт курдук кэрэлэр

Тыллан эрэр кэрэчээнэлэрбит,

Сахам Айыы Куолара,

Сахам сырдык аанньаллара.

-Билигин көрүөбүн кыргыттарбыт талааннарын: саамай сөбүлээн
дьарыктанар дьарыктарын.

3 түһүмэх. Айыы кыһын ойуулааһын, олонхо тутулунан бэриллит олугу өйтөн аабы.

- Дьэ, эрэ оҕолоор, түһүмэхпит иннинэ олонхо Туйаарыма Куота хайдах
дьүһүннээҕин ахтыахха эрэ:

Долгуннулар үһүн суһуохтаах,

Туналҕаннаах ньуурдаах,

Тоҕус былас суһуохтаах,

Минньигэс минньигэстик мичилийбит,

Сылаас сылаастык тырымнаабыт,

Кылыстана көппүт

Үтүө мааны майгылаах,

Сытыы – хотуу өйдөөх,

Кыталык курдук кынталдьыйбыт,

Куба курдук күлүмнээбит,

Күн курдук тырымнаабыт,

Хап- харанан чоҕолоччу көрбүт,

Танас бүтэй тамана көстүбүт,

Унуох бүтэй силиитэ дьалкыйбыт... диэн уостан түспэттик хоһуйаллар этэ.

- Онтон таҥаһа – саба хайдаҕый?

Дьабака бэргэлэлэх,
Халадаай ырбаахылаах,
Сарыы этэрбэстээх,
Оһуордах үтүлүктээх...

- Киэргэлэ симэҕэ эмиэ наһаа мааны, кэрэ эбит:

Көмүс ытарҕалаах, илин- кэлин кэбиһэрдээх, үрүң көмүс бөҕөхтөөх, көмүс кыабакалаах. Танара табатын курдук танастаах, сир симэҕин курдук симэхтээх эбит.

- Истиэҕин кыргыттарбыт хоһуйууларын.

Манан «Олонхо Куо» күрэхпит түмүктэнэр.

Түмүгү таһаарыы, наҕараадалааһын.

- Кэрэ кыргыттарбытыгар баҕарыабын өссө да тупса, үүнэ- сайда туралларыгар, мааны майгыланалларыгар, дьоллоох оҕо сааһы.